

21. 8. 2012

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Významné změny v alternativním řešení sporů (ADR) v České republice

Žádnému podnikatelskému subjektu, kterému nejsou lhostejné post-smluvní vztahy s jeho zákazníky, zaměstnanci či obchodními partnery by neměl uniknout fakt, že v tomto roce proběhla velmi výrazná změna právních norem týkajících se tzv. alternativního řešení sporů (vycházející z anglického Alternative Dispute Resolution), která spočívá jednak v novelizaci zákona č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, především pak v přijetí zákona č. [202/2012](#) Sb., o mediaci.

Náprava pověsti rozhodčího řízení

Nejpodstatnější změny v právní úpravě rozhodčího řízení se týkají především právě tzv. spotřebitelských sporů, tj. sporů, kde na jedné straně stojí podnikatel a na druhé straně spotřebitel.

Výraznou změnou je skutečnost, že rozhodčí doložka pro řešení sporů ze spotřebitelských smluv bude muset být sjednána vždy samostatně. Spotřebitel ji musí podepisovat zvlášť a pokud se tak nestane, bude taková rozhodčí doložka neplatná.

S tím souvisí i to, že oproti právnímu stavu před datem 1.4.2012 musí mít rozhodce ve spotřebitelských sporech vysokoškolské vzdělání v oboru právo, a musí být zapsán v seznamu rozhodců vedený Ministerstvem spravedlnosti ČR. Pouze rozhodci, kteří splňují tyto podmínky mohou být rozhodci ve spotřebitelských sporech. K datu 16.7.2012 je v České republice pouze 110 takto kvalifikovaných rozhodců[1]. Tato změna by měla vést k vyšší transparentnosti rozhodčího řízení se spotřebiteli.

Mediace sporů

Dne 1. 9. 2012 nabude účinnosti zákon č. [202/2012](#) Sb., o mediaci, který zavádí do našeho právního řádu mediaci, což je dobrovolný, mimosoudní, rychlý a levný způsob řešení konfliktů mezi subjekty ohledně jejich práv a povinností zprostředkovaný neutrálním mediátorem, který obě strany sporu provází společným jednáním tak, aby mohly uzavřít oboustranně přijatelnou dohodu, tzv. mediační dohodu. Tato dohoda obou stran ruší jejich dosavadní sporná práva a nahrazuje je právy novými, vycházejícími z obsahu mediační dohody, která zpravidla má formu dohody o narovnání. Samotná justice si slibuje od mediace úbytek až desetiny civilních soudních sporů, přičemž by např. v roce 2009 ubylo 45 085 pravomocných rozsudků, na něž stát vynaložil 384 mil. Kč mzdových nákladů, kdy mzdové náklady v roce 2009 na jedno pravomocné rozhodnutí soudu činily 8 438,- Kč (tomu viz. důvodová zpráva k zákonu č. [89/2011](#) Sb.). Na osobu mediátora jsou opět kladeny výrazné požadavky, a to zejména ukončené magisterské vzdělání a složení mediační zkoušky a následný zápis do seznamu mediátorů, který v současné době čítá cca 50 akreditovaných osob[2].

MED-ARB - kombinace toho nejlepšího?

Jako velmi úspěšná kombinace se zdá být hybrid mediace a rozhodčího řízení (arbitráže), tzv. MED-ARB. V případě MED-ARB strany řeší svůj konflikt u mediátora, avšak pokud nedojdou k mediační

dohodě, stává se po dohodnuté době či projevu stran z mediace rozhodčí řízení. Z mediátora se tak stává rozhodce, který spor rozhoduje. Výhodou uvedeného postupu je maximální využití všech mimosoudních řešení sporu, přičemž spor zůstane stále jen mezi stranami a mediátorem a rozhodcem v jedné osobě. Stejně jako rozhodčí řízení, je i služba MED-ARB určena především podnikatelům k řešení obchodních sporů.

Martin Pešek

Advokát | Mediátor | Rozhodce

[1] dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#)

[2] dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)